

De ce are fost pricina? O capod'operă muzicală

de AL. CAZABAN

și eram în vârstă de șasezeci și doi de ani... de oboseală și stropiți de noroi... așeram în vârstă de șasezeci și doi de ani...

Legende de Saint Christophe

Acțiune muzicală în trei acte și nouă tablouri, poemă și muzică de d. Vincent d'Indy.

Croquis de classe - V. d'Indy

Compozitorul Vincent d'Indy

Chicșăruț benedictin Jacques de Voragine, povestește în secolul al XIII-lea în lucrarea sa "Legende dorée" aventurile sfinților bisericești creștine.

Intervențea regelui Anriului, care ține în mână două săgeți, este o altă sursă a inspirației muziciale a lui Vincent d'Indy.

Dacă te temi de Diavol, spume triașul, însemnează, că acesta e mai puternic decât tine. Și pleacă să-l găsească pentru a intra în slujba acestuia.

Nici un putea fi altfel, de oarece așa cum se prezintă această partitione, de aparentă monochală, gravă, aproape austeră, este opera cea mai emoționantă din câte ne-a dat maestrul pentru teatru.

Acastă basilică sonoră, rezumată opera dramatică a unui mare artist, la care starea de spirit poate fi comparată cu aceea a artiștilor așa zisel primitivi.

Technica sa inaltă, minuțioasă, puțin estetică și puțin bizantină, a găsit în subiectul acesta elemente adecvate vizuinel sale anterioare și întime.

Paginele care impresionează mai mult sunt: la "Queste de Dieu" desepre care am vorbit mai sus; scenele de seducere ale actului întâi pline de melancolie orientală; toate părțile corale, care se leagă prin concepția lor artei palestrinice sau artei lui Bach; pitorescul episodului turentului, complex și majestuos, apoi concluziunea finală a actului din urmă de o mare frumusețe.

Acțiune muzicală în trei acte și nouă tablouri, poemă și muzică de d. Vincent d'Indy.

Acțiune muzicală în trei acte și nouă tablouri, poemă și muzică de d. Vincent d'Indy.

Acțiune muzicală în trei acte și nouă tablouri, poemă și muzică de d. Vincent d'Indy.

Reflexii filozofice

Timpul

Timpul nu are formă. El nu și câștigă substanță și valoarea, decât în aparatele complicate, născocite de noi, ca să-l facem vizibil, și nezelând în sine, împrumutând gustul, mirosul și forma instrumentului cel determinat.

M. Maesterlinck

În orele târzii, când nimic din preajma noastră nu vă mai turbură seninătatea, vă-i întreb cum-va, ce este timpul?

Marele filozof H. Bergson, care admite realitatea timpului și în afară de intuiția noastră, în cartea sa "Evolution créatrice" scrie: "Ceea ce numim noi prezent, și ceea ce oarecui lungime și lățime de durată și compus din două părți: una, trecutul imediat, alta, viitorul imediat."

Ca să fim edificați, mă vei întreba totuși: "Ce este sensibilitatea, și ce-i intuiția?" Vă voi răspunde după Kant: Sensibilitatea este aparatul care primește toate impresiunile noastre din afară, și le transformă în senzații. Forma pură a sensibilității este intuiția noastră. Dar, intuiția asta, este ceea ce noi numim: Timpul și Spațiul, care nu pot fi dissociate.

Timpul există, prin urmare, ca o formă a intuiției noastre, dar nu "în sine". Totuși încurcările stau și alături. Nelucidul, timpul există. Nu importă unde: în afară sau în intuiția noastră. Cert că de folosim de el în toate acțiunile, pe care, noi le săvârșim. Nu există, însă, în prezentul timpului, cum crede, ci numai unul: Trecutul.

Prezentul, noi nu-l trăim, pentru că în clipa întâmplării, a și trecut. Viitorul și ceva nebulos, ceva, care nu există nicicând, sau care trăiește numai din ceace a fost sau din ceace se petrece poate în momentul când noi vorbim și raportăm asupra viitorului.

În "prezent", viitorul nu există, iar atunci când este, nu mai e viitor, și nici măcar prezent. Când, în momentul când este, prezentul devine imediat trecut. Fie că în momentul când facem o mișcare, el a și trecut.

Aud de pildă, literatură unei simfonii. Dar, acest moment a și trecut. Simfonie nu fluiera sub nici un chip, când noi o auzim. Când, unde care se străbate până la noi, nu nevoe de un timp anume pentru asta. Rezultatul, deci, că totul e trecut. Când rezultatele vin abia atunci în constința noastră, când ele nu mai există.

Cel care, dezaspărat de el-pa prezentă vă puneți nădeide în viitor, află că: Viitorul vostru e în Trecut, și că deci, de trecutul vostru depinde...viitorul.

Hal la masă, săracie... Hal la masă săracie, Casați vorba pe la noi; Unde-s patru țară pâine, Pot să rabde încă doi!

Nu te stim că ești neam mare, Fata domnului din sat Și nepoată după mamă, Nu știu căruț împărat.

Q. Horatius Flaccus

Lui Postumus

Vai, Póstame, Póstame, 'n goand nebund Trec anii; credința s'oprească nu poate În drum bătrânețea ce-amenință toate, Nici crudei morți stavilă 'n cale să pând.

De-ar fi să sacrifici trei sute de tauri Pe flece zi, să-mblânzești ne'ndurarea Lui Pluton ce'nchide cu tristește-i unde Pe Tityos și pe 'ntreitul Geryon,

Zadarnic! noi totuși, chiar regi dacă sanțem Sau bieți muncitori asupriți de nevoe, În barca lui Charon odată vom merge Noi toți câți pe lume ne crește pământul.

Zadarnic de erândcenal Marte ne temem Și 'n van ne ferim de-ale Adriet valuri; Zadarnic ne-om teme de austrul rece Și aprig ce toamna ne bântue țara:

Vedeau-vom cu toții — că nu e chip altfel — Cocylt cu apa-i greoaie și neagră, Faimoasele-odrasle din neamul lui Dánaa Și cruda osândă eternă-a lui Sisyph.

Lăsa-vom în urmă pământul și casa, Soția iubită — și'n toată grădina Un arbore nu-i, să-și urmeze stăpânul La groapă, decât chiparosul cel jalnic.

Urmașii, mai vrednici ca noi de petreceri, Vor bea din Cecubul cu griji păstrat Sub lacăte multe, și lespezi stropi-vor Ca vinul mai bun decât vinul pontific.

INTERPRETS

Expoziția pictorului Bassarab

Mărtoaga

Paștel de Bassarab

În sala "Arta", d. Ludovic Bassarab expune lucrările sale din ultimii ani. Pictura d-sale e simplă, fără pretenții, sănătoasă. Ea nu e în căutare de efecte, ci se dă nemijlocit, ca natura însăși.

D. Bassarab este cunoscut ca miniaturist. Portretele sale, în acest gen, sunt căutate și gustate. Ele amintesc cele mai bune exemple ale școlii franceze și engleze. Miniatura, cum e și natural, a dezvoltat la artist, dragostea de amănunt. În consecință d-sa nu este pictorul liniilor mari. Efectele nu vin la d-sa din pete de culori. Cu atențiune pentru detaliu, d-sa compune din părțile constitutive ale peisajului, ale interioarelor, un tot agreabil, cuceritor. Aceasta presupune se înțelea, o stăpânire sigură a tehnicii, o ckturare a dificultăților. Când la pictura în linii și pete mari, edesee culoarea se infățișează unde curejul tehnic lip-

B. BRĂNȘTEANU

BRAGAGIU

Paștel de Bassarab

Fântâna sufletului meu

Sufletul meu astăzi parcă-i o fântână, Peste care 'n treacăț te-ai plecat, fecioară, Neșfînd că ochii tăi or să rămână, Prinși în fund pe-oglindea undei de isoară...

VLADIMIR STREINU

STAN GOLEȘTAN

(Reproducerea interzisă).